

Gyarapodik a fehér gólyák világállománya, Magyarországon stabil a helyzet

Napvilágot láttak a 2024. évi nemzetközi gólyafelmérés előzetes eredményei és a hazai végeredmények

Bár még nem áll rendelkezésre minden ország adatsora (van, ahol a nagy állomány miatt idén is zajlik felmérés), a cenzust szervező német természetvédelmi szövetség, a NABU megjelentette a tízévente végzett nemzetközi gólyaállomány-felmérés legfrissebb előzetes eredményeit. A több ezer felmérő részvételével zajló akció alapján 330 000 párra becsülhető a világ fehérgólya-állománya. Ez több mint kétszerese az 1984-ben kalkulált 135 000 párnak és 20%-os növekedés a 10 évvel ezelőtti 265–280 ezer páros értékhez képest is.

Nemzetközi adatok

Eltérő utat járt be a nyugati (Gibraltár felé vonuló) és a keleti (a [Boszporusz](#) felé vonuló) állomány. Előbbi a 20. században tapasztalt összeomlás után 1984-ben alig haladta meg a 10 ezer párt, mára azonban meghétszereződött. Ennek fő oka, hogy a madarak zöme már nem vonul el télire Afrikába, hanem főként az Ibériai-félszigeten tölti a telet. Itt főként a hulladéklerakók élelmiszermaradékaival és egy, az öntözési csatornában elszaporodott amerikai rákfaj egyedeivel táplálkoznak. A német állomány például 3371 párról 13 011 párra nőtt négy évtized alatt.

A keleti vonulók – földrajzi okok miatt – jellemzően továbbra is Afrikában telelnek, így nagyobb a fiatalok halálozási aránya. Költőterületükön viszont a nyugat-európainál jobb állapotban megmaradtak a táplálkozóhelyek, ezért jobbak a fiókanevelés esélyei, így a 20. században nem is volt akkora állománycsökkenés. A közép-európai magpopuláció „csak” másfélszeresére nőtt: nagysága az 1984-es közel 90 ezer pár helyett jelenleg 160 ezer pár körüli tehető – bár éppen a több tízezres állománnyal rendelkező Lengyelország adatai még nem állnak rendelkezésre, tehát a végleges szám változhat.

A délkelet-európai, közel-keleti, észak-afrikai és néhány dél-afrikai párral együtt 330 ezer fészkelőpár a világ teljes fehérgólya-állománya.

Magyarországi adatok

Magyarország a közép-európai magpopuláció része, ahol az 1941-es 16 ezer párról két-három évtized alatt harmadára csökkent a költőpárok száma, majd az 1960-as évek végétől, 1970-es évek elejétől 5000 pár körül (4800–5600 pár között) ingadozott. Mélypontot jelentett a 2019-ben és 2020-ban számolt alig 4000-4200 pár, de fokozatos növekedéssel tavaly ismét elérte a hazai gólyaállomány az 5250 párt. A több mint hatszáz felmérő által gyűjtött adatok alapján az átlagos fészkenkénti fiókaszám az elmúlt tíz évben, az aszályos időszakok ellenére is 2,5 körül alakul (ha a sikertelen párokat nem vesszük be a statisztikába, akkor 2,8 körül), ami elegendő utódot jelent az állomány hosszú távú fennmaradásához.

A hazai növekedés örömdetes és bizakodásra ad okot, de – a felmérést koordináló Lovászi Péter, az MME monitoring és kutatási osztályvezetője szerint – egyúttal óvatosnak is kell lenni! Egyrészt az állomány nagyság ingadozása – az aktuális évek időjárása miatt – mindig is jellemző volt, ezért nem szabad egy év jó eredményéből messzire menő következtetéseket levonni. Ráadásul nem ismerjük a klímaváltozás, például a vizes élőhelyek visszaszorulásának hatásait a gólyaállományra.

Az egyre melegebb tavaszok és nyárelők kedvezőek abból a szempontból, hogy kevesebb gólyafióka fázik meg és pusztul el. A száraz időjárás azonban a táplálékállatok mennyiségének, különösen a földigiliszták, egyes rovarok, és a békák számának csökkenésével is jár. Mindezeket figyelemmel kell kísérni és folytatni kell a 90%-ban villanyoszlopokon költő állomány fészkeinek ledőlés elleni védelmét a fészektartók kihelyezésével, valamint az áramütések miatt a középvezetű villanyoszlopok biztonságossá tételét. Az MME tevékenységei között is kiemelt feladat, és más állatfajok védelmét is segíti a táplálkozóhelyek védelme, például a madárbarát földhasználat és művelési módszerekkel kapcsolatos ismeretek terjesztése a gazdálkodók közt, valamint a sekély vizes élőhelyek megóvását szolgáló akciókban való részvétel.

A részletes hazai beszámoló [itt olvasható >>](#)

A nemzetközi előzetes beszámoló [elérhetősége >>](#)

Köszönjük a felmérésben és a fehér gólyák védelmében résztvevők segítségét, munkáját!

Sajtókapcsolat:

- Orbán Zoltán
- orban.zoltan@mme.hu

© Fotó: Orbán Zoltán
Fehérgólya-kolónia a Pusztazámori Regionális Hulladékkezelő Központ területén.

Eredeti tartalom: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=23675>